

Onderwerp: Advies voornemen tot wijziging juridische status DPZ

Opsteller: Dagelijks Bestuur (secretaris Wim van Ree en waarnemend voorzitter Fokke van Dalen).

Gedateerd: 18 mei 2017

1. Vraagstelling en opdracht naar het DB

- A) Dient het Diaconaal Platform Zwolle van een niet juridische samenwerking tussen kerken over te gaan naar een juridische samenwerking, ofwel een rechtsvorm?
- B) Sub. vraag: wil het DPZ zelfstandig een financiële huishouding voeren en waarom?

2. Huidige status

Het DPZ is in zijn huidige vorm een samenwerking van 27 kerkstromingen die zich met een convenant of wel huishoudelijk reglement georganiseerd en gecommitteerd hebben. Het DPZ voert geen eigen financiële huishouding. Kosten van het DPZ worden gedekt uit een kleine bijdrage van de kerken. De Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ) stelt daarvoor beschikbaar de vergader locatie, kleine catering en in een incidenteel geval financieel verkeer. In dit kader is de PGZ penvoerder.

3. Landelijke situatie

Het DB sprak op 18 mei jl. met Derk Jan Poel (Diaconaal Steunpunt GKv-Nederland). De heer Poel is opsteller van een onderzoeksrapport naar Diaconale Platforms in Nederland (2016). De organisatie van Diaconale Platforms in Nederland kan hij als volgt weergeven:

- 75% is niet juridisch georganiseerd
- van deze 75% is 36% georganiseerd d.m.v. een convenant
- 22% is georganiseerd in een stichting
- 2% is georganiseerd in een vereniging

Niet alle Diaconale Platforms hebben een website of zijn sterk in sociale media. Alle Platforms hebben min of meer drie kerntaken t.w.:

- Verbindend – vooral informerend en instruerend naar en tussen kerken.
- Zichtbaar – dienstbaar zijn in de samenleving.
- Kritisch – gesprekspartner naar overheid of hulporganisaties.

Visie op de toekomst:

Minder kerken en kerkleden betekenen dat er meer gezamenlijke successen als een Diaconaal Platform nodig zijn met als achtergrond en opdracht:

- Helpen waar geen helper is.
- Profileren van de diaconale activiteiten en deze zichtbaar maken
- Praktisch invullen en vooral doen.

4. Financieel vraagstuk (Sub vraag B)

Afwegingen van het DB op dit onderwerp:

- a) Op dit moment is in Zwolle de kerkelijk noodhulp/de caritas geregeld via de commissie gezamenlijke kerken. Dit is samenwerkingsverband tussen de Parochiële Caritas Instelling (PCI=RK) en de diaconieën van de Christelijk Gereformeerde Kerk, de Gereformeerde Kerk Berkum en die van de Protestantse Gemeente Zwolle. de commissie verleent bijdrage als mensen op voorliggende voorzieningen geen beroep kunnen doen. Als mensen lid zijn een geloofsgemeenschap dan wordt er eerst verwezen naar die gemeenschap.
- b) Op basis van een kleine contributie zijn de aangesloten kerk verzekerd van een vergaderlocatie met lichte catering bij één van de locaties van de Protestantse Gemeente Zwolle.
- c) Projecten tot een begrotingsbedrag van € 2.500,-- (bijv. fotowedstrijd 2016) mogen en kunnen lopen via de boekhouding van de PGZ. Nadeel van deze vorm is dat een platform of kerk niet bij elke fondsgever subsidies verkrijgt zoals Kansfonds en Oranjefonds. Dit beperkt de omvang van de op te starten projecten.
- d) Voor dit moment zijn op korte termijn geen projecten groter dan € 2.500,-- per jaar te verwachten

5. Vraagstelling juridische status

Het DB heeft een bureau -onderzoek gepleegd naar de mogelijkheden om over te gaan naar een juridische samenwerking. Daartoe zijn voor dit doel twee rechtsvormen te onderscheiden t.w.: een stichting en een vereniging. Voor het verschil tussen een vereniging en een stichting zijn twee sites geanalyseerd:

- www.notaris.nl
- www.verenigingen.nl

Verkorte weergave van de site verenigingen.nl:

- Op stichtingen is een ander deel van het burgerlijk wetboek (Boek 2, Titel 5) van toepassing dan op Verenigingen (Boek 2, Titel 2).
- Een stichting moet verplicht via de notaris worden opgericht (al dan niet via testament) en bij de Kamer van Koophandel (KvK) worden ingeschreven. De oprichters of leden van een vereniging kunnen daar voor kiezen. Een vereniging opgericht bij de notaris en ingeschreven bij de KvK is een formele vereniging. Lees meer over de verschillen in verenigingsvormen
- De aansprakelijkheid van bestuurders verschilt per organisatievorm
- Een stichting en een formele vereniging kan erven en registergoederen als een pand of grond bezitten. Een informele vereniging kan geen onroerend goed (registergoederen) hebben en kan geen erfgenaam zijn.

- Een vereniging heeft leden, een stichting niet. Dit laatste is bij wet geregeld. Hebben bepaalde personen binnen een stichting een rol die op dat van een lid lijkt, dan overtreedt de stichting de wet. Daarnaast is een vereniging in de praktijk democratischer dan een stichting. Een vereniging moet een Algemene Ledenvergadering hebben. Een stichting is om deze reden doorgaans slagvaardiger dan een vereniging.
- Stichtingsbestuurders worden door het bestuur gekozen. Bij een vereniging benoemen de leden een bestuur dat verantwoording aan hen aflegt. Een stichting heeft geen leden die het bestuur controleren en hoeft zich niet bij een algemene ledenvergadering te verantwoorden. Wel zijn er andere betrokkenen zoals donateurs of subsidieverstrekkers die graag willen weten wat er met hun geld gebeurt. Als er met externe gelden wordt gewerkt is vaak de eis dat er een Raad van Toezicht wordt ingesteld om het bestuur te controleren.
- Een vereniging mag geen uitkeringen doen aan bestuursleden, gewone leden, ereleden en andere leden. Voor stichtingen geldt een verbod op uitkeringen aan bestuursleden en oprichters.
Eisen aan statuten van een stichting zijn anders dan die van een formele vereniging. Statuten van een vereniging kunnen alleen door de Algemene Ledenvergadering worden gewijzigd. Bij een stichting kan dit door het bestuur, maar ook door de Rechtbank.
- Nalatenschappen zijn voor veel stichtingen een belangrijke bron van inkomsten. Indien de stichting een algemeen nut beogende instelling (ANBI) is, is deze geheel vrijgesteld van schenk- en erfbelasting. Een vereniging is hiervan vrijgesteld als ze een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) is.
- Een stichting kan zich niet borg stellen of schulden aangaan, tenzij de statuten dit expliciet mogelijk maken.

Bespiegeling DB:

Om landelijke beeldvorming te volgen kan het Diaconaal Platform Zwolle besluiten richting een stichting te koersen. De invloed van kerken op het bestuur is er dan nauwelijks en kan in strijd komen met het gezamenlijk handelen en de bedoeling waarvoor het Diaconaal Platform in het leven is geroepen. Daarmee komt de vorming tot een vereniging eerder in beeld.

Besluitvorming via een vereniging is democratischer, maar kan omslachtiger zijn i.v.m. aanwezigheid quorum en andere juridische verplichtingen. Ten opzichte van de huidige samenwerkingsvorm heeft het weinig meerwaarde.

Voor zowel een stichting als een vereniging zal binnen het bestuur een extra aanstelling van een penningmeester dienen te komen. Dit heeft tot gevolg dat het convenant herschreven dient te worden naar statuten voor een stichting of statuten met een huishoudelijk reglement bij een vereniging.

Aansprakelijkheid bij een juridische vorm doet een extra beroep op de bestuursleden.

SVEZ zou als stichting graag aangehaakt zijn (lees onderdeel uitmaken van – Martin Suithof) aan het DPZ.

6. Advies DB

Op basis van dit onderzoek adviseert het DB om de huidige samenwerkingsvorm voor de komende drie jaren tot 2020 te handhaven met de volgende belangrijkste argumenten:

- a) Financieel is er geen project te verwachten welke de € 2.500,-- gaat overstijgen. De ervaring van het Fotoproject leert dat dit te doen is. Projecten die groter zijn dan € 2.500,-- kunnen in overleg en in samenwerking met strategische partners in de stad worden geïnitieerd. Daarnaast is de noodhulp/de caritas georganiseerd via de commissie gezamenlijke kerken.
- b) Zowel de inrichting van een stichting als een vereniging zal op korte termijn geen meerwaarde hebben om de kerntaken, de missie en visie van het Diaconaal Platform Zwolle uit te voeren. Het huidig platform fungeert als een democratisch ingesteld geheel dat georganiseerd is op het samenwerkingsdocument/convenant van aangesloten kerken. SVEZ functioneert voldoet als stichting. Voor het DPZ heeft is zij juridisch geen aanvullende partner. Het DPZ kan het groeiende werk van de SVEZ evenals die van andere relevante partners ondersteunen en hiervoor met de kerken verbindingen leggen.

Advies db:

Het db adviseert de stuurgroep van het Diaconaal Platform Zwolle de huidige situatie en werkwijze te handhaven en in 2020 het opnieuw te bezien en te agenderen.

Nieuw onderzoek en ontwikkeling binnen diaconale platforms of de stad Zwolle kunnen dan een ander beeld geven over de noodzakelijkheid een juridische rechtsvorm.

Ter besluitvorming stuurgroep Diaconaal Platform Zwolle 20 juni 2017.